

חטיבת תוה"ד

הוראה מבצעית - חיטוי מנגיף COVID-19

סיווג: בלמ"ס	
גורם מאשר מקצועי: מ"מ רע"ן חומ"ס	
גורם מאשר: רח"ט תוה"ד	
מעמד: ארעי מחייב	
סימולין	5750-1116-2020-000887
גרסה	
תאריך אישור	19.10.2020
תאריך פרסום	19.01.2021
תאריך עדכון	
מהות העדכון	

1. הגדרות

1.1. נגיף SARS-CoV-2 (קורונה) – שייך למשפחת נגיפי קורונה המכילה כ-1,000 סוגי נגיפים, מתוכם שבעה הפוגעים בבני אדם. לנגיפים חלבונים על פני המעטפת הנראים במיקרוסקופ אלקטרוניים כהילת השמש, ומכאן שמם corona (בלטינית היא כתר או הילת השמש).

1.2. דרכי הדבקה של הנגיף - נגיף קורונה מופרש מדרכי הנשימה של אדם חולה בעיקר בעת עיטוש או שיעול. הטיפות הניתזות יכולות להישאף על ידי אנשים אחרים (דרך הפה, האף, העיניים) או לנחות על משטחים. אם נוגעים במשטחים הנגועים ולאחר מכן נוגעים בפה, באף או בעיניים, יש סכנת הדבקה.

1.3. שרידות נגיף הקורונה ע"ג משטחים שונים:

אוויר	כפפות לטקס	בגדי מיגון (סרביל חד פעמי)	מתכת PVC גומי עץ	פלסטיק
עד 3 שעות	עד 8 שעות	יומיים	5 ימים	9 ימים

1.1. חיטוי בסיסי – מתבצע באופן שוטף בסביבת החיים ו/או העבודה:

1.1.1. ביצוע ע"י: הגורם הממונה על הנכס / השטח, בעצמו או באמצעות חברה אזרחית, שעוסקת בתחום.

1.1.2. חומרי חיטוי: תמיסת אקונומיקה 0.5%, אלכוהול 70% (מטליות), בנזלקוניום כלוריד (מטליות) לשימוש במשטחים רגישים.

1.1.3. אמצעי חיטוי: מטליות, מרססים.

1.1.4. ציוד מיגון: מיגון בסיסי בלבד (כפפות, מסיכת פה אף, מיגון עיניים) – עפ"י הצורך.

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית- חיסוי מנגיף COVID-19

1.2. חיסוי מתקדם – חיסוי מורכב, בדגש על מתקנים רגישים ו/או אסטרטגיים, המחייב מומחיות ושימוש באמצעים

ייעודיים:

1.2.1. ביצוע ע"י כוח מקצועי (כב"ה / צה"ל).

1.2.2. חומרי חיסוי: תמיסת אקונומיקה 0.5%, אלוהול 70% (מטליות), תכשירים המכילים בנזלוקוניום כלוריד

(מטליות ותכשירי ערפול) לשימוש במשטחים רגישים.

1.2.3. אמצעי חיסוי: מרססים ומערפלים בגדלים שונים.

2. כללי

2.1. מגיפת הקורונה (COVID-19) הינה מגפה של מחלה נשימתית חדה שאובחנה לראשונה בדצמבר 2019 בעיר ווהאן שבסין ומשם התפשטה לכל העולם. הגורם למגפה הזאת הוא נגיף (וירוס מזן SARS-CoV-2) הקורונה ששייך למשפחת נגיפי הקורונה. עם המשפחה הזאת נמנים גם נגיף הסארס (שבשנים 2002 ו-2003 גרם להתפרצות שבה מתו כ-800 בני אדם).

2.2. **תשומת לב:** היות שאין מדובר במשימה להצלת חיים מיידי, על כן, אין למהר להיכנס בטרם בירור כלל הנתונים ותדריך הכוחות בהתאם.

3. מטרה

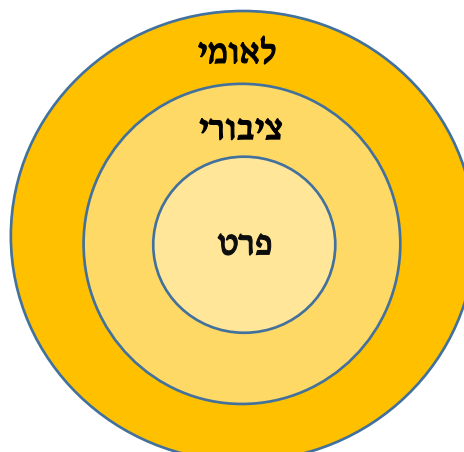
3.1. הגדרת והסדרת כלל התהליכים הנדרשים לצמצום הזיהום הנגיפי במתקנים רגישים ו/או במתקנים בעלי חשיבות אסטרטגית ברמה לאומית ע"י ביצוע חיסוי יעיל ובטיחותי ע"י צוותי כב"ה.

4. משימה

4.1. הגדרת תהליך חיסוי משטחים במקומות בהם קיים עומס נגיפי, במקום בו שהה / קיים חשד לכך ששהה בו אדם חולה קורונה.

5. שיטה

5.1. תפיסת 3 מרחבי החיסוי:

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית - חיטוי מנגיף COVID-19

5.2. מרחב הפרט בכב"ה (סביבת העבודה / מגורים):

5.2.1. רמת חיטוי: בסיסי.

5.2.2. אחריות: אחריות אישית של כל עובד במרחב העבודה שלו.

5.3. המרחב הציבורי בכב"ה:

5.3.1. רמת חיטוי: בסיסי

5.3.2. אחריות: כל מפקד בגזרתו.

5.4. המרחב הלאומי: פעולות החיטוי במרחב הלאומי נועדו לשמר רציפות תפקודית של מתקנים רגישים (בית חולים, בית אבות, מעון לאנשים חוסים, מתקני כליאה וכד') ומתקנים בעלי חשיבות אסטרטגית ברמה הלאומית (תחנות הכח של חברת החשמל, נמלי ים וכד').

5.4.1. מרחבים פתוחים – במקומות ציבוריים בשטח פתוח (כגון מתקני שעשועים, ספסלים, תחנות אוטובוס) הסיכוי להדבקות ממשטח הוא נמוך ולכן אין צורך בביצוע חיטוי. על אף האמור לעיל, במקרים חריגים בהם יעלה הצורך לביצוע חיטוי בשטח פתוח, הוא יתבצע אך ורק לאחר בחינה ואישור מראש לכך ע"י

האג"מ הארצי / מפקדת המחוז.

5.4.1.1. רמת חיטוי: מתקדם.

5.4.1.2. אמצעי: רכבי כיבוי.

5.4.2. חללים סגורים:

5.4.2.1. רמת חיטוי: מתקדם.

תהליך החיטוי בחלל סגורים יתבצע במספר שלבים, כמפורט:

שלב	פירוט השלב	מה יוחטא בשלב זה	חומר חיטוי	אופן היישום	הערות
1	חיטוי עדין של משטחים רגישים	עמדות עבודה, מקלדת מחשב, מסך, אזורי שינה, מכשירים ומשטחים רגישים אחרים	מטליות אלכוהול 70%	ניגוב יסודי עם מטליות אלכוהול 70%	

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית- חיטוי מנגיף COVID-19

2	פינוי האמצעים הרגישים שחוטאו מהמתחם המזוהם				
3	חיטוי משטחים גדולים	רצפת החלל המזוהם, כיורים, אזורי מטבח, שירותים ומקלחות, כולל ידיות	תמיסת אקונומיקה 0.5%	שטיפה / רסס	זמן שהייה מומלץ לפני ניגוב: 10 דקות
			חומרי חיטוי ייעודיים – עפ"י הגדרת יצרן המערפל	מערפל	

פירוט – ראה" הטכניקה לחיטוי משטחים חשודים / נגועים בנגיף."

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית - חיטוי מנגיף COVID-19

שלבים בביצוע פעולות החיטוי:

- 5.4.2.2. בניית תמונת מצב אודות אופי המתקן, ובכלל זה החדרים, המערכות, המכשירים והאוכלוסייה.
- 5.4.2.3. קביעת תוכנית הפעולה – בשיתוף עם נציגי המתקן שנדרש לחיטוי, תוך התייחסות לצורך בפינוי אוכלוסייה ו/או מכשירים מהחללים הנדרשים לחיטוי, ובכלל זה:
- 5.4.2.3.1. הגדרת פריטים שלא ניתן לחטא אותם ונדרש לבודד אותם;
- 5.4.2.3.2. חומר החיטוי, אופן היישום;
- 5.4.2.3.3. רמת המיגון הנדרש לביצוע החיטוי.
- משטחים הנגועים בנגיף הקורונה לא מהווים מקור לזיהום שמתפזר באוויר. על כן, אם אין חשיבות מבצעית לאתר הנגוע, הרי שאין חשיבות למהירות ביצוע החיטוי - ויש לפנות אנשים מהמקום ולסגור אותו עד לביצוע החיטוי.
- 5.4.2.4. ארגון שטח – חלוקת האתר ל 3 אזורים:
- 5.4.2.4.1. אזור קר – אזור נקי, שבו ניתן לשהות ללא מיגון;
- 5.4.2.4.2. אזור פושר – אזור ביניים - האזור שבין האזור החם לאזור הקר. מיועד להיערכות הכוח לרבות מיגון, הפשטה ומילוי מחדש של חומרי החיטוי;
- 5.4.2.4.3. אזור חם – אזור שבו שהה חולה מאומת או חשוד כחולה והוא האזור המוגדר לטיהור.
- 5.4.2.5. מיגון הכוחות
- 5.4.2.6. תדריך הצוות טרם תחילת החיטוי יכלול הסבר לגבי הפעולה הנדרשת (חומר החיטוי, אופן היישום, בטיחות), המתקן - כולל דרכי הכניסה והיציאה ממנו, חלוקת גזרות העבודה וכד'. יש להקפיד על בניית תמונת מצב מהימנה ותכנון פעולות החיטוי באופן קפדני תוך שמירה על בטיחות הצוות וביצוע הפעולות ביעילות ואפקטיביות
- 5.4.2.7. חיטוי האזור הנגוע בהתאם לחלוקת הגזרות שהוגדרה תוך הקפדה על חיטוי כלל המשטחים בחדר (חלונות, שולחנות, כסאות וכד').

סיום פעולות החיטוי – הפשטת המיגון וחזרה לכשירות.

6. בטיחות

- 6.1. ככלל, יש להחנות את כלי הרכב רחוק מחוץ לאזור הסיכון ולהימנע ככל הניתן מזיהומו.

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית- חיטוי מנגיף COVID-19

6.2. טרם השימוש באמצעי מיגון מכל סוג שהוא, יבדוק לוחם האש את תקינותו – בדיקה ויזואלית אחר קרעים, סדקים, התקלפות, שינוי צבע וכד'. בכל מקרה של ספק, אין להשתמש בציוד.

6.3. הפשטת המיגון בתום ביצוע פעולות החיטוי תבוצע בהתאם לכללי הבטיחות באופן שיצמצם את הסיכון לזיהום הלוחם ו/או סביבתו ע"י מגע עם ציוד המיגון המזוהם.

6.4. ציוד מיגון שלא ניתן לניקוי (כגון: חליפות חד פעמיות) יפוננו לאתר טיפול בפסולת ביולוגית.

6.5. בטיחות בעת חיטוי באמצעות תמיסת נתרן תת כלורי 0.5% תמיסת אקונומיקה היא קורוזיבית ולכן עלולה לגרום לצריבות בעיניים ופגיעה עורית.

6.5.1. בטיחות בהכנת התמיסה:

הכנת התמיסה תהיה ככל האפשר בשטח פתוח. במקרים בהם לא ניתן להכין את התמיסה בשטח פתוח, יש לאוורר היטב את המקום, להשתמש בכפפות ומשקפי מגן ולמהול את האקונומיקה במים קרים.

6.5.2. בטיחות במהלך החיטוי:

חשוב לאוורר היטב את החדר במהלך תהליך החיטוי.

מיגון נדרש:

הרטבות משמעותית במהלך הפעולה	מיגון עורי	מיגון נשימתי
לא צפויה הרטבה משמעותית	סרבול חד-פעמי (כולל ערדליים) כפפות חד פעמיות	מסיכת נשמית חד פעמית
צפויה הרטבה משמעותית	סי"ל ¹ ערדליים מגומי כפפות	אבן ספיר ²

6.6. בטיחות בעת חיטוי באמצעות אלוהול 70%:

6.6.1. אלוהול 70% הינו דליק ואילו האדים שלו עלולים ליצור אווירה נפיצה. על כן, אין להדליק אש או לייצר ניצוץ חשמלי בקרבת אזור הניקוי עד לייבוש מלא של האלוהול. יש להימנע מחיטוי באמצעות אלוהול בחדרי מנועים.

¹ סי"ל -סרבול ייעודי ללוחם

² אבן ספיר – מערכת מיגון נשימה, הכוללת מסיכה עם 2 מסננים מסוג ABEK2P3, מפוח וסוללה.

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית - חיטוי מנגיף COVID-19

6.6.2. במהלך החיטוי – חשוב לאוורר היטב את החדר ולהשאיר את הדלתות והחלונות פתוחים גם לאחר החיטוי.

6.6.3. מיגון נדרש:

מיגון עורי	מיגון נשימתי
סרבול חד-פעמי (כולל ערדליים) כפפות חד פעמיות	מסיכת נשימת חד פעמית

6.7. בטיחות בעת חיטוי באמצעות מערפל:

6.7.1. קיימות מס' מערכות ערפול של יצרנים שונים, כאשר כל מערכת עושה שימוש בחומרי חיטוי אחרים. יש לפעול בהתאם להנחיות היצרן בעת השימוש במערכות אלה.
6.7.2. מיגון נדרש: ייקבע בהתאם לסוג המערפל וחומרי החיטוי שלו.

6.8. אמצעים ייעודיים (כתלות במתאר הפעולה):

- 6.8.1. אקונומיקה.
- 6.8.2. אלכוהול 70%.
- 6.8.3. מי חמצן 10%-30%.
- 1.1.1. בנזלקוניום כלוריד 1%.

7. נספחים

- 1.2. מסמך משרד הביטחון – יציבת הנגיף על גבי משטחים – עדכון 14.03.2020
- 1.3. מסמך משרד הביטחון – טיהור משטחים מזוהמים בנגיפי קורונה - סקירה טכנולוגית – מרץ 2020
- 1.4. מסמך משרד הביטחון – אמצעי מיגון נשימתי בפני נגיפים – סקירה טכנולוגיות – מרץ 2020
- 1.5. מסמך חמ"ל הטיהור הלאומי – חיטוי כלי שייט
- 1.6. משרד הבריאות – המלצות לחיטוי כנגד נגיף קורונה – 24.03.2020

חטיבת תוה"ד

סיווג: בלמ"ס

הוראה מבצעית - חיטוי מנגיף COVID-19

8. הוראות משלימות:

א.מ.ל

9. תחולה

מרגע הפצת ההוראה.